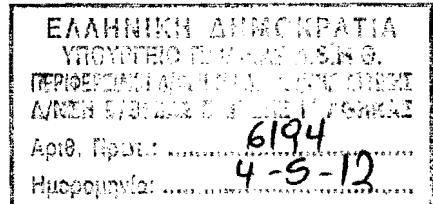

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΝΙΑΙΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ
Π/ΘΜΙΑΣ & Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α'

Ταχ. Δ/νση: Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη: 15180 Μαρούσι
Ιστοσελίδα: www.minedu.gov.gr
Πληροφορίες: Αν. Πασχαλίδου
Τηλέφωνο: 210-3443422

ΠΡΟΣ :

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθ. Προτεραιότητας:

Αθήνα, 27-04-2012
Αρ. Πρωτ. 47143/Γ2

- Δ/νσεις Δ/θμιας Εκπ/σης
- Γραφεία Σχολικών Συμβούλων
- Γενικά Λύκεια (μέσω των Δ/νσεων Δ/θμιας Εκπ/σης)

- Περιφερειακές Δ/νσεις Εκπ/σης
- Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.)
Αν. Τσόχα 36
115 21 Αθήνα

ΘΕΜΑ: Οδηγίες για τη διδασκαλία της Ερευνητικής Εργασίας της Α' και Β' τάξης Γενικού Λυκείου για το σχ. έτος 2012-2013

Σας αποστέλλουμε τις παρακάτω οδηγίες για τη διδασκαλία της Ερευνητικής Εργασίας της Α' και Β' τάξης Γενικού Λυκείου.

1. Καθιέρωση των Ερευνητικών Εργασιών στην Α' και Β' τάξη Γενικού Λυκείου

Από το σχολικό έτος 2012-2013 εισάγονται και στη Β' τάξη Γενικού Λυκείου οι Ερευνητικές Εργασίες (project) ως διακριτή ενότητα του Προγράμματος Σπουδών, που υλοποιεί βασικές αρχές του Νέου Σχολείου, όπως αυτές εξειδικεύονται στο βιβλίο εκπαιδευτικού με τίτλο «Η Καινοτομία των Ερευνητικών Εργασιών στο Νέο Λύκειο», που είναι ήδη διαθέσιμο σε ψηφιακή μορφή στην πλατφόρμα του ψηφιακού σχολείου (<http://digitalschool.minedu.gov.gr>).

Στην εποπτεία και καθοδήγηση των Ερευνητικών Εργασιών μπορούν κατ' αρχήν να συμμετέχουν, οι εκπαιδευτικοί Λυκείου όλων των ειδικοτήτων και προς τούτο η Ερευνητική Εργασία ορίζεται ως «πρώτη ανάθεση» όλων των ειδικοτήτων. Ωστόσο η

ειδικότητα ή οι ειδικότητες που θα αναλάβουν την εποπτεία και την καθοδήγηση της κάθε ερευνητικής εργασίας θα πρέπει να είναι συναφής κάθε φορά με το υπό πραγμάτευση θέμα. Τη συνάφεια αυτή την κρίνει ο σύλλογος διδασκόντων. Η εργασία που θα επιλεγεί με τη διαδικασία που προβλέπεται παρακάτω θα επιβλέπεται από δύο εκπαιδευτικούς (συνδιδασκαλία), ένας εκ των οποίων είναι εκπαιδευτικός των ειδικοτήτων που είχαν ως πρώτη ανάθεση το μάθημα «Τεχνολογία» της Α' τάξης του Γενικού Λυκείου (Υ.Α. 118842/Γ2/17-09-2008, ΦΕΚ 1984 Β'), εφόσον υπηρετεί στη σχολική μονάδα. Οι ερευνητικές εργασίες πραγματοποιούνται στο πλαίσιο συνεχόμενου δίωρου και έχουν διάρκεια ενός τετραμήνου ή ολόκληρου σχολικού έτους.

2. Πρόταση και Έγκριση Ερευνητικών Θεμάτων

Κατά την έναρξη του σχολικού έτους συνέρχεται ο Σύλλογος Διδασκόντων σε ειδική συνεδρία, για να εγκρίνει τα θέματα των Ερευνητικών Εργασιών, τα οποία έχουν προταθεί από τους εκπαιδευτικούς και έχουν συγκεντρώσει την προτίμηση των μαθητών. Τα προτεινόμενα θέματα θα πρέπει να ανταποκρίνονται κατά το δυνατόν περισσότερο στα ενδιαφέροντα των μαθητών και να τους εμπλέκουν σε διαδικασίες διερεύνησης, αξιοποιώντας το περιεχόμενο, τα εννοιολογικά σχήματα και τις μεθοδολογικές προσεγγίσεις των διδασκόμενων μαθημάτων.

Επομένως, η συσχέτιση πραγματικών καταστάσεων που βιώνουν οι μαθητές με ενότητες των μαθημάτων που διδάσκονται είναι βασικό κριτήριο για την επιλογή θεμάτων. Οι προτάσεις των θεμάτων πρέπει να γίνονται από έναν ή το πολύ δύο εκπαιδευτικούς διαφορετικών μαθημάτων (σε περίπτωση θέματος που απαιτεί διεπιστημονική διερεύνηση), οι οποίοι ταυτόχρονα με την πρότασή τους αναλαμβάνουν την υποχρέωση της επίβλεψής του, εφόσον τελικά εγκριθεί η πρότασή τους από το Σύλλογο Διδασκόντων. Τουλάχιστον μια από τις προτεινόμενες εργασίες θα πρέπει να ανατίθεται σε εκπαιδευτικούς από τους κλάδους ΠΕ02, ή ΠΕ03, ή ΠΕ04. Επιπλέον, θα πρέπει απαραιτήτως τα θέματα που θα προταθούν να εμπίπτουν τουλάχιστον σε τρεις από τους επόμενους κύκλους: α) «Ανθρωπιστικές και Κοινωνικές Επιστήμες», β) «Τέχνη και Πολιτισμός», γ) «Μαθηματικά, Φυσικές Επιστήμες και Τεχνολογία» και δ) «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» ή να συνδυάζουν κάποιους από αυτούς. Αυτό διασφαλίζει τη διασπορά της θεματολογίας και τον αποκλεισμό της θεματικής μονομέρειας των προτεινόμενων θεμάτων.

Στις προτάσεις του επόμενου τετραμήνου, σε περίπτωση που επιλεγούν ερευνητικές εργασίες της παραπάνω διάρκειας, προτείνονται και εγκρίνονται εκ νέου διαφορετικά

Testpathyou.

Επί τούτης της ουσίας αναφέρεται στην παραπάνω απόσπασμα της Επικείμενης Σύνθεσης της Κοινωνίας της Ελλάδας, η οποία προβλέπει την επανάπτυξη της οικονομίας μέσω της ανάπτυξης της γεωργίας, της βιομηχανίας και της υπηρεσιακής οικονομίας, με στόχο τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, την αύξηση της απασχόλησης και την αύξηση της έργων. Η παραπάνω απόσπασμα της Επικείμενης Σύνθεσης της Κοινωνίας της Ελλάδας, η οποία προβλέπει την επανάπτυξη της οικονομίας μέσω της ανάπτυξης της γεωργίας, της βιομηχανίας και της υπηρεσιακής οικονομίας, με στόχο τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, την αύξηση της απασχόλησης και την αύξηση της έργων.

3. Opioids Ευτονιστή των Επευνητικών Επαγγελμάτων

Η ειρήνη στην Ελλάδα πρέπει να γίνεται με την συμμετοχή όλων των πολιτών, από τους πολιτικούς κόμβους έως την πολιτιστική κοινότητα, με την αποτελεσματική συνεργασία των διαφορετικών στοιχείων της κοινωνίας.

Επειδή τον έπειτα πρόσωπον δεν απέδειχε στην πλήρη μορφή της απόφοιτης της Αρχαίας Ελληνικής φιλοσοφίας, οι ιδέες της ήταν στην πλειονότητα απλών και γενικών, χωρίς να επεκτείνονται σε συγκεκριμένες περιστάσεις.

Етепитвори уяточнені та епевнутіків епідемії або тривалої та оголошеної тау членів.

επειδή τα πρώτα έτη της σχολής ήταν πολύ δύσκολα για την ομάδα μας, αλλά με την εμφύλια συμμόρισμα της Ελλάδας και την αντίσταση της Κύπρου στην ΕΕ, η ομάδα μας έγινε η πιο δύσκολη στην Ελλάδα. Το έγινε με την άρνηση της Κύπρου να συμμετεί στην ΕΕ, αλλά με την εμφύλια συμμόρισμα της Ελλάδας να την αντιστέκεται.

O οὐγγάρος οὐχιτά, τρόποτοιει! καὶ εύκλιτει τὸν αὐγάκαλον αἰγίθο θεράτων καὶ οπλέι τοὺς εκταϊόευτικοὺς τοῦ βασιλιάδον καθέβα αἵτοι αὐτά. Εἰς τηρίτων τηπιοόρτεψυν τηποταρεψυν αἵτοι αὐτές του Ηποπούν να τηποφεψφούν, ο οὐγγάρος τηοαρκότεψυν ετηλεψει! καὶ τηειοήψην φία τα ετηκατεψτεψα οε ικανοτοιητικό αἰγίθο.

Δεξιάτα, κρήτιμας ωστόσο ταύτως την ιδιόκτητα κατανοήσις, ωστε κατά τη διάπειρα της φοιτητικής τους στο Αγκείο ή Ηαγεντές να έχουν την ευκαιρία να εμπλακούν σε δρα το διαφορετικό φούσις και στρέγγους θέσητα.

4. Επιλογή Θέματος από τους Μαθητές

Οι μαθητές, αφού ενημερωθούν για τα προτεινόμενα θέματα, με όποιο τρόπο υλοποίησης ο Σύλλογος Διδασκόντων κρίνει προσφορότερο, δηλώνουν το θέμα της πρώτης και της δεύτερης προτίμησής τους. Καλό είναι να ενθαρρυνθούν οι μαθητές να δηλώσουν το σύνολο των προτεινόμενων θεμάτων ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους, ώστε να αποφευχθούν φαινόμενα υπερσυγκέντρωσης σε ορισμένα μόνο θέματα. Ο συντονιστής που έχει ορισθεί από το Σύλλογο Διδασκόντων (βλέπε παραπάνω) φροντίζει, ώστε οι μαθητές να αναλάβουν ανά τμήμα ή να κατανεμηθούν σε ερευνητικές ομάδες, στην εργασία της πρώτης ή το πολύ της δεύτερης προτίμησής τους.

Ενδεικτικά αν επιλεγεί η υλοποίηση σε ζώνες, μπορεί να ακολουθηθεί η εξής διαδικασία. Εάν κάποια εργασία συγκεντρώσει την πρώτη προτίμηση περισσοτέρων από 20 μαθητών, τότε οι πλεονάζοντες προσδιορίζονται με κλήρωση και ανακατανέμονται σε εργασία της δεύτερης προτίμησής τους. Αυτοί οι μαθητές το ερχόμενο τετράμηνο έχουν προτεραιότητα στην επιλογή της εργασίας με την οποία θέλουν να ασχοληθούν. Εάν κάποιο θέμα συγκεντρώσει το ενδιαφέρον (ως πρώτη επιλογή) αρκετών μαθητών ώστε να δημιουργηθούν δυο τμήματα (δηλαδή 32 μαθητές) για αυτό τότε επιλέγονται 20 μαθητές με τη διαδικασία της κλήρωσης και οι υπόλοιποι αντιμετωπίζονται ως υπεράριθμοι που πρέπει να ανακατανεμηθούν στα θέματα της δεύτερης επιλογής τους. Τέλος, εάν ορισμένοι μαθητές επιλέξουν θέμα το οποίο δεν καταστεί δυνατό να πραγματοποιηθεί λόγω του ορίου του ελάχιστου αριθμού μαθητών (16 μαθητές ανά εργασία) καλούνται να επιλέξουν μεταξύ των θεμάτων στα οποία δεν έχει καλυφθεί ο μέγιστος αριθμός θέσεων. Και σε αυτή την περίπτωση οι εν λόγω μαθητές έχουν προτεραιότητα (και μάλιστα μεγαλύτερη από ότι η προηγούμενη κατηγορία) στην επιλογή θέματος κατά το δεύτερο τετράμηνο. Ωστόσο ο συντονιστής μπορεί να επιλέξει εναλλακτικά σενάρια κατανομής που να ικανοποιούν την αρχή που προ-αναφέρθηκε, δηλαδή η συντριπτική πλειοψηφία των μαθητών να τοποθετηθεί σε θέμα της πρώτης ή της δεύτερης επιλογής της.

Η διαδικασία κατανομής των μαθητών στις ερευνητικές εργασίες θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί το αργότερο μέχρι το τέλος της δεύτερης εβδομάδας από την έναρξη του διδακτικού έτους.

5. Καθιέρωση Ζώνης Ερευνητικών Εργασιών στο Ωρολόγιο Πρόγραμμα

Οι Ερευνητικές Εργασίες πραγματοποιούνται στο πλαίσιο συνεχόμενου δίωρου. Σε κάθε περίπτωση η ρύθμιση των ζωνών κατά τη διάρκεια των οποίων υλοποιείται η

Ζυγκεκτήσεις σοντίζεις για την αξιούχην παρέχονται από Βιβλιο εκταίρευτικού «Η κανονική παράδοση της Επευνητικής Επαργίας στη Νέα Αγκυρα», στην οποία παρουσιάζεται η παραγωγή της Επευνητικής Επαργίας στην Αγκυρα, με στόχο να δημιουργηθεί ένα πλαίσιο για την ανάπτυξη της παραγωγής στην πόλη.

Τα θέματα που αποτελούν την προτεραιότητα της Επευνητικής Επαργίας στην Αγκυρα, είναι:

- Η ανάπτυξη της παραγωγής στην Αγκυρα, με στόχο να δημιουργηθεί ένα πλαίσιο για την ανάπτυξη της παραγωγής στην πόλη.
- Η ανάπτυξη της παραγωγής στην Αγκυρα, με στόχο να δημιουργηθεί ένα πλαίσιο για την ανάπτυξη της παραγωγής στην πόλη.
- Η ανάπτυξη της παραγωγής στην Αγκυρα, με στόχο να δημιουργηθεί ένα πλαίσιο για την ανάπτυξη της παραγωγής στην πόλη.

Μετρά και την παρούσιαν, οι μέθοδοι όπως και οι επευνητικοί δεδικασμένοι στην ανάπτυξη της οικονομίας

7. Αξιολόγηση Επευνητικών Επιχειρήσεων

6. Δημόσια πραγματικότητα Επενδυτικών Επιχειρήσεων από Μεθοδικές Ομάδες

ΔΙΩΔΟΚΙΟΤΗΤΑ. Επειδόταν ότι η αυτομολογή τους ανάθηκε εναποκεντριασμένη στην αύξηση

και οτιδιαίην των Επευνητικών Επιγραφών.
 φορολογήστες τη περιόδους να διασφαλίζονται οι προστοτέρες για την ακριβήν διεύθυνση
 ουνατοτήτων και αναγκών της ΟΧΟΙΚΗΣ Ησυχίας κατά ο ωραίον διασκορπών,
Την εξειδικεύοντας και την εφαρμογήν των παραπάνω γενικών αποχώρησης των
va ουγγαρέζι, ήπειρων ή/και σούκανπην άτα Αγγλικά.

όλων των ουτεράστων, μαθητών και επιβατών εκταίρευτην, Μια επιστολή πήμπει
αναπτύνεται στο διαδίκτυο (στην ιστοσελίδα του ΟΧΟΙΚΟΥ), αναγράφοντας τα ονόματα
της επιπτεπής διάδυσης των μαθητών επιγραφών, ήτητα την διηγούσα παρουσίαση τους,

8. Αναπτύνεται στο Διαδίκτυο των Επευνητικών Επιγραφών

αξιολόγησην.
Ηάζι ήτε το προσωπικό του ουγγαρέζιο και το ατομικό του φάκελο προς επανα-
τηρήση και επεξεργασία εκ νέου. Το ζετελήφπιο υποβάλλει διορθώνειν την επιγραφή του
ο επιβατών εκταίρευτικός του οπλίτη θητείατα της επευνητικής επιγραφής του κρίνει στη
τεπλογόρτεπο αν οχοικιγένει ή η ίδια ουνατοκά κατά τη διάπειρα της ΟΧΟΙΚΗΣ Χονδρίδης) και
της επιβατή προς μαθητή την επευνητική επιγραφή, (επιλέγεται το έθιμα στο οποίο υπέρπειτε
της επιβατών του κατόπιν μαθητής δεν προδύεται στην επιβατήν τάξην και δεν έχει
του έχει υποτομήσει ήξεπι τότε.

Τετραήνυου αντιτοξεί στην επιδόση του μαθητή στο θητεία της επευνητικής επιγραφής
της πειθώσης υποτομήσεων επευνητικής επιγραφής επιδόσης διάπειρας ο βαθύς του πρώτου
της ποκύπτει ως ο ήρεος στην αντιτοξείς βαθύογονιάς του στα δύο τετράθυρα. Έτε-
Η γενική βαθύογονιά του κάθε μαθητή στο μαθητή της «Επευνητικής Επιγραφής»

ΣΧΕΔΙΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σχ. Έτος: .....

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ .....

Ο ΤΙΤΛΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

.....
.....

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ (ΠΕ)	ΔΙΑΤΙΘΕΜΕΝΕΣ ΩΡΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΕ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΕΤΗ (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	ΣΧΕΤΙΚΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ (ΦΟΡΕΑΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ)

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

A. ΣΚΟΠΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ:

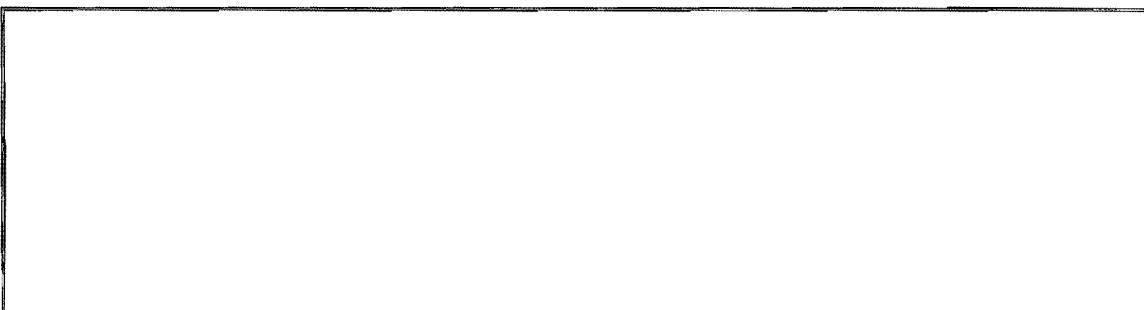
B. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ (κριτήρια επιλογής θέματος, συσχέτιση με διδασκόμενα μαθήματα, αναμενόμενα μαθησιακά οφέλη κ.λπ., ενδεικτικά μέχρι 300 λέξεις).

Γ. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΘΟΔΟΥ ΠΟΥ ΘΑ ΑΚΟΛΟΥΘΗΘΕΙ (μέχρι 200 λέξεις)

Δ. ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (μέχρι 200 λέξεις)

Ε. ΠΟΡΟΙ – ΥΛΙΚΑ – ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

Στ. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

- Γραφείο Υφυπουργού
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα
- Γραφείο Ειδικού Γραμματέα
- Δ/νση Σπουδών Δ.Ε., Τμήμα Α'
- Δ/νση Εκκλησιαστικής Εκπ/σης
- Δ/νση Ιδιωτικής Εκπ/σης
- Δ/νση Π.Ο.Δ.Ε.
- Δ/νση Ξένων και Μειονοτικών Σχολείων
- Δ/νση Ειδικής Αγωγής
- ΣΕΠΕΔ

Πατέρας Αντίγραφο
Από την Διεύθυνση Διοικητικού
Τμήματος Διεκπένδυσης & Πρωτοκόλλων
ΧΩΡΑΝΤΑΣΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΩΣ